

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حمد و سپاس خدای را که به اسلام هدایتان کرد و از پیروان آن آئینمان قرار داد و درود و سلام خدا بر پیامبر رحمت و آل و اصحابش باد و نیز بر کسانی که رهروان راه اویند، تا روز قیامت. اما بعد:

ویژگی ها و خصوصیات خانواده خوشبخت از دیدگاه قرآن کریم:

❖ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ (بقره/۱۸۷) **آنان لباس شمایند و شما لباس آنانید.**

- لباس باید در طرح و رنگ و جنس مناسب انسان باشد، همسر نیز باید کفو انسان و متناسب با فکر و فرهنگ و شخصیتش باشد.
- لباس مایه‌ی زینت و آرامش است، همسر و فرزند نیز مایه‌ی زینت و آرامش خانواده‌اند.
- لباس عیوب انسان را می‌پوشاند، هر یک از زن و شوهر نیز باید عیوب و نارسایی‌های یکدیگر را بپوشانند.
- لباس انسان را از سرما و گرما حفظ می‌کند، وجود همسر نیز کانون خانواده را گرم و زندگی را از سردی می‌رهاند.
- دوری از لباس، مایه‌ی رسوایی است، دوری از ازدواج و همسر نیز سبب انحراف و رسوایی انسان می‌گردد.
- در هوای سرد لباس ضخیم و در هوای گرم لباس نازک استفاده می‌شود، هر یک از دو همسر نیز باید اخلاق و رفتار خود را متناسب با نیاز روحی طرف مقابل تنظیم کند اگر مرد عصبانی است، زن با لطافت با او برخورد کند و اگر زن خسته است، مرد با او مدارا کند.
- انسان باید لباس خود را از آلودگی حفظ کند، هر یک از زوجین نیز باید دیگری را از آلوده شدن به گناه حفظ نماید.

❖ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (روم/۲۱)

و یکی از نشانه‌های (دال بر قدرت و عظمت) خدا این است که از جنس خودتان همسرانی را برای شما آفرید تا در کنار آنان بیارامید، و در میان شما و ایشان مهر و محبت انداخت (و هر یک را شیفته و دلباخته‌ی دیگری ساخت، تا با آرامش و آسایش، مایه‌ی شکوفائی و پرورش شخصیت همدیگر شوید). مسلماً در این (امور) نشانه‌ها و دلایلی (بر عظمت و قدرت خدا) است برای افرادی که (درباره‌ی پدیده‌های جهان و آفریده‌های یزدان) می‌اندیشند.

- همسر باید عامل آرامش باشد نه مایه‌ی تشنج و اضطراب.
- هدف از ازدواج، تنها ارضای غریزه‌ی جنسی نیست، بلکه رسیدن به یک آرامش جسمی و روانی است.
- محبت، هدیه‌ای الهی است که با مال و مقام و زیبایی به دست نمی‌آید.
- رابطه‌ی زن و شوهر، باید بر اساس مودت و رحمت باشد و عامل بقا و تداوم آرامش در زندگی مشترک مودت و رحمت است.

❖ وَلَا تَضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ (طلاق/۶) **و بدیشان زیان نرسانید تا در تنگنایشان قرار دهید.**

- مرد حق ندارد به همسرش ضرری برساند.
- مرد حق ندارد برای همسرش هیچ گونه تنگنایی قرار دهد.

وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا (نساء/۱۹)

و با زنان خود به طور شایسته (در گفتار و در کردار) معاشرت کنید، و اگر هم از آنان (به جهاتی) کراهت داشتید (شتاب نکنید و زود تصمیم به جدائی نگیرید) زیرا که چه بسا از چیزی بدتان بیاید و خداوند در آن خیر و خوبی فراوانی قرار بدهد.

- مرد باید با همسرش خوش رفتاری کند.
- بسیاری از خیرات، در لابلای ناگواری‌های زندگی است.
- حل مشکلات خانواده و داشتن حلم و حوصله، برای سعادت فرزندان، بهتر از جدایی و طلاق است.
- همیشه خیر و شرّ ما همراه با تمایلات ما نیست، چه بسا چیزی را ناخوشایند داریم، ولی خداوند خیر زیاد در آن قرار داده باشد. زیرا انسان به همه‌ی مصالح خویش آگاه نیست.

❖ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ (بقره/۲۲۸)

- و برای همسران (حقوق و واجباتی) است (که) باید شوهران اداء بکنند) همان گونه که بر آنان (حقوق و واجباتی) است که (باید همسران اداء بکنند) به گونه‌ی شایسته‌ای (که برابر عرف مردمان و موافق با شریعت اسلام باشد). و مردان را بر زنان برتری (رعایت و حفاظت در امور خانوادگی) است.
- در برخورد با زن، باید عدالت مراعات شود.
 - در جاهلیت بر ضرر زنان، قوانین قطعی بود که اسلام آنها را برداشت.

خانواده خوشبخت

از دیدگاه قرآن

تهیه و تنظیم: عرفان غفوری

www.eslahe.com

این راهی برای (تنبیه) ایشان نجوئید (و بدانید که) بیگمان خداوند بلندمرتبه و بزرگ است (و اگر ایشان را بیش از حد اذیت و آزار کنید، انتقام آنان را از شما می‌گیرد). در یک اجتماع دو نفری هم، یکی باید مسئول و سرپرست باشد. مدیر خانه مرد است.

- (۱) در اداره امور زندگی، باید تعقل و تدبیر، بر احساسات و عواطف حاکم باشد.
- (۲) هزینه زندگی، بر عهده مرد است.
- (۳) نشانه شایستگی زن: اطاعت و تواضع او نسبت به شوهر، و همچنین رازداری، حفظ مال و آبرو و ناموس شوهر در غیاب اوست.
- (۴) اطاعت زن از شوهر و حفظ حقوق وی، مشروط به تأمین زندگی او از سوی مرد است.
- (۵) مرد هیچ حقی در آزار همسر مطیع خود ندارد.
- (۶) تواضع زن، ضعف نیست، ارزش است.
- (۷) برخورد با منکرات باید گام به گام و مرحله به مرحله باشد. موعظه، قهر سپس تنبیه.
- (۸) تا موعظه مؤثر باشد، قهر و خشونت ممنوع و تا قهر و جدایی موقت اثر کند، تنبیه بدنی ممنوع است.
- (۹) برتری مردان، نباید سبب غرور شود، چون خدا از همه برتر است. «إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا»

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا
قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

❖ الرَّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيًّا كَبِيرًا

(نساء/۳۴) مردان بر زنان سرپرستند (و در جامعه‌ی کوچک خانواده، حق رهبری دارند و صیانت و رعایت زنان بر عهده ایشان است) بدان خاطر که خداوند (برای نظام اجتماع، مردان را بر زنان در برخی از صفات برتری‌هایی بخشیده است و) بعضی را بر بعضی فضیلت داده است، و نیز بدان خاطر که (معمولاً مردان رنج می‌کشند و پول به دست می‌آورند و) از اموال خود (برای خانواده) خرج می‌کنند. پس زنان صالحه آنانی هستند که فرمانبردار (اوامر خدا و مطیع دستور شوهران خود) بوده، و آسرار (زناشویی) را نگاه می‌دارند؛ چرا که خداوند به حفظ (آنها) دستور داده است. (زنان صالح چنین بودند ولیکن زنان ناصالح آنانی هستند که سرکش می‌باشند) و زنانی را که از سرکشی و سرپیچی ایشان بیم دارید، پند و اندرزشان دهید و (اگر مؤثر واقع نشد) از همبستری با آنان خودداری کنید و بستر خویش را جدا کنید (و با ایشان سخن نگوئید. و اگر باز هم مؤثر واقع نشد و راهی جز شدت عمل نبود) آنان را (تنبیه کنید و) بزنید. پس اگر از شما اطاعت کردند (ترتیب تنبیه سه‌گانه را مراعات دارید و از اخف به اشدّ نروید و جز